

Dojenje kod majki oboljelih od karcinoma dojke

Breastfeeding among mothers with breast cancer

Martina Horvat, bacc. med. techn.;

Tanja Blažek, med. sestra.;

Renata Derdić, med. sestra.

Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za ginekologiju i porodništvo, Petrova 13, 10 000, Zagreb, Hrvatska

Dojenje ima velik broj pozitivnih učinaka, posebice za rast i razvoj djeteta te predstavlja prirodan način prehrane i standard prehrane novorođenčadi, dojenčadi i male djece. Nadalje, pruža osjećaj ljubavi, povezanosti i zaštićenosti, a istovremeno ima pozitivne učinke i na zdravlje majke. Značajan pozitivan učinak je smanjenje rizika od nastanka malignih bolesti.

Karcinom dojke ima najveću incidenciju malignih tumora u žena u svijetu. Isti nastaje kad normalne žljezdane stanice dojke promjene patofiziološka svojstva, te nekontrolirano počinje rasti broj, veličina i endokrina funkcija, i uništavaju okolno zdravo tkivo. Iako su definirani različiti genetski i okolišni čimbenici koji mogu utjecati na povećanje rizika za nastanak malignog tumora dojke, do danas nije u potpunosti znanstveno razjašnjen nastanak malignih tumora. Estrogen, hormon koji proizvodi žensko tijelo, jedan je od najvažnijih čimbenika za kojeg se smatra da ima bitan utjecaj u etiopatogenezi nastanka raka dojke. Rizik nastanka malignog tumora dojke u žena koje prvi puta rode prije dvadesete godine za 50% manji je od onih koje prvi puta rode nakon 35. godine.

Relevantno istraživanje koje je provedeno tijekom 2002. godine, a koje je uključilo rezultate 47 provedenih studija u 30 zemalja verificira gore navedene tvrdnje. Verificirano je da se rizik od nastanka raka dojke smanjuje za 4.3% sa svakom godinom dojenja. Svakim porodom i ponovnim dojenjem rizik se smanjuje za dodatnih 7%. Lučenje mlijeka omogućava stanicama dojke da funkcioniraju normalno, smanjuje se broj menstrualnih ciklusa čime se smanjuje razina estrogena, te je tijekom perioda dojenja povećan stupanj kvalitete ishrane roditelja.

Kod majke oboljele od karcinoma dojke, dojenje je kontraindicirano ako se majka nalazi u protokolu liječenja kemoterapeutima, što može imati velik utjecaj na kvalitetu majčinog psihičkog zdravlja. Iz navedenog proizlazi da je od posebne važnosti omogućiti pravovremenu psihološku podršku ženama koje u opisanim situacijama ne mogu dojiti.

Ključne riječi: dojenje • karcinom dojke • nedonošče • novorođenče

Keywords: breastfeeding • breast cancer • neonatal • newborn